

”בכירים מספרים” אל”ם מאיר טור

שנת פרישה: 1982 לאחר 24 שנות שירות.

אל"מ מאיר טור פרש בשנת 1982 לאחר 24 שנות שירות, לאחר פרישתו היה אחד מחמשת מייסדי עמותת חיל החימוש.

מאיר החל את שירותו בשנת 1958 כלוחם בנחל, שם גם יצא לקורס מכי"ם. בשנת 1960 יצא מאיר לקורס קצינים ובדרגת סגן, לאחר כשנתיים נוספות, החליט לצאת ללימודים מטעם הצבא. בתקופה ההיא הסדר כזה היה פחות מקובל מאשר היום.

עם סיום לימודיו יצא מאיר לחיפוש אחר תפקיד בחילות השונים. לאחר שהתראיין בחיל החימוש הוחלט לשבצו במקחש"ר בענף הטנקים במדור מג"ח. כקמ"ד השתלב במספר פרויקטים שעיקרם עסקו במציאת פתרונות לבעיות בתחום האוטומטיבי בטנקי המג"ח שאז עוד היו ממש בתחילת דרכם. כמו כן, השתלב בניסויים שבוצעו בזמנו בטנקי הצי"פטיין בפיתרון בעיון הייחודיות לשימוש בישראל. בין היתר עסק במציאת פתרונות להתמודדות המנועים עם תנאי השטח הארץ ישראליים מרובי האבק. מאיר מספר כי מצא אתגר רב בפיתרון בעיות אלו עבור מגזר השדה.

את תפקידו השני כראש מדור מג"ח ביצע לאחר מלחמת ששת הימים ובמלחמת ההתשה. בתקופה זו, היה מאיר מעורב בכל פרויקטי ההסבות של טנקי המג"ח לדגמיהם השונים. מאיר מספר כי בתקופה ההיא היה נוסע, לפרקים עם אנשי המדור, לסיני לסייע בתיקוני הכלים בשטח מכיוון שעיקר הידע עדיין היה אצל המהנדסים, וכי הם היו בקיאים יותר מאנשי השדה באופן הטיפול בתקלות. בנוסף הוא מציין שכחלק מתפקידו נהג להסתובב הרבה בגדודים וללמוד על הבעיות שבכלים דרך הלוחמים עצמם במטרה לפתח את הטנקים ולשפרם. במהלך התפקיד הזה הפך מאיר למומחה בתחום המנועים, הממסרות, החטכ"ים ומערכות סינון האוויר למג"ח. כמו כן, השתתף מאיר בפרויקט הסבות של טנקי שוט.

בתפקידו השלישי החליף את רב סרן משה (מוצי) קידר כסגן ראש ענף טנקים. מאיר שימש בתפקיד זה מספר שנים, במהלכן לקח הענף חלק במלחמת יום כיפור. מאיר סייע בידי הסדנאות בסיני בהחזרה לכשירות של טנקים שנפגעו במהלך הקרב והיה צורך להחזירם בצורה המהירה ביותר ללחימה. מאיר מספר כי במהלך הלחימה ביצעו הסדנאות, בסיוע אנשי ענף הטנקים, "קניבליזציה" במהלך התיקונים כלומר, הרכיבו ממספר טנקים פגועים כמות קטנה יותר של טנקים כשירים ללחימה. הוא טוען כי הדבר המעניין הוא שפעולות אלו היו מכורח המציאות, מנוגדות לנהלים הרגילים של דרגי התיקון.

בנוסף במהלך תפקידו החל פיתוח טנק המרכבה, ובשל נסיונו הרב בתחום, מאיר קיבל אחריות לפיתוח החלק האוטומטיבי, על אף שלא היה חלק מצוות הפיתוח.

לאחר מלחמת יום כיפור העביר מאיר הרצאות בפני מנהלת הטנקים בארה"ב בנושא תיקון טנקים בזמן הלחימה, בשל ריבוי הנקודות המשותפות בין הלחימה בשטח ישראל ללחימה של האמריקאים בוואטנם באותה תקופה, והבעיות שנתקלו בהן בלחימה בוואטנם.

לאחר תפקידו כסגן ראש ענף טנקים, החליף את סגן אלון קובי כהנוביץ' כמפקד מפעל ארבע במש"א (מפעל הייצור של המש"א). הוא כיהן בתפקיד זה כשנה וחצי.

את תפקידו החמישי ביצע כראש ענף טנקים במקום משה קידר. בתפקיד זה יזם והחל בפרויקטים שונים כגון פרויקט "האכזרית" ובפרויקטים של שימוש בתובות מג"ח ושוט לייצור ושיפור של דחפורים, נגמחונ"ים, אמצעים נגד מיקוש וכלים ייעודיים שונים. בנוסף שינה מאיר את כל שיטת הטיפולים שהיתה נהוגה עד אותה תקופה בנושא האחזקה, על מנת לחסוך בעלויות ולשפר את תפקוד הכלים.

כחלק מתפקידו כראש ענף טנקים לאחר מלחמת יום כיפור, עסק מאיר ברכש של כלים, והבטיח שהכלים כבר יכילו את השיפורים הישראליים במערכות השונות. לדוגמה מערכת לכיבוי אש ושיכוך פיצוץ לאחר פגיעה של טיל נ"ט בכלי. מערכות אלה נמצאות עד היום כמעט בכל כלי רק"מ בשירות צה"ל. החל מ-1979 ועד שהשתחרר בשנת 1982 היה אל"מ מאיר טור לרמ"ח מע"מ (מערכות ממונעות) הראשון. במסגרת תפקיד זה היה הסמכות והאחריות הן בנושא האחזקה והן בנושא הטכני והפיתוח לכל ציוד היבשה, טנקים, נגמ"שים, רק"מ, רכב, וציוד יעודי.

במסגרת תפקיד זה, השתתף מאיר בפרויקטים עבור מדינות זרות, שלא עבור צה"ל, אך היו פרי פיתוח של צה"ל, ועבורו, פרויקטים אלו היו מעניינים במיוחד. מבחינתו, חיל החימוש היווה מקום בו רכש ידע וניסיון עצום, והיווה עבורו קרש קפיצה עם צאתו לאזרחות. הוא מציין כי עיקר חשיבותו של החיל במלחמת יום כיפור הייתה בהנצלת הטנקים במהלך הלחימה, הוא טוען כי לא די לתאר זאת כתרומה לבטחון המדינה אלא ממש כהצלת המדינה ובכך באה לידי ביטוי בעיניו חשיבות החיל.

עוד מוסיף מאיר כי לדעתו המטרה החשובה ביותר של חיל החימוש היא לדאוג לכך שלצה"ל יהיו המערכות המתאימות ביותר לתנאי הלחימה והאחזקה של הצבא, ולא דווקא המערכות היקרות או המשוכללות ביותר.